

Herstelgericht werken

=

geloven in de groeikansen van jongeren en begeleiders

Maria Beerten

maria.beerten@telenet.be

“what do you think” rapport

- “School kwetst en sluit uit”
- “talenten worden verspild”

Relaties onderling, met leerkrachten en school (kennis leefwereld – zonder vooroordelen)

Reflectie op eigen professioneel handelen

..... vooral als 't fout gaat!

- tekort aan vaardigheden

- Leermiddel

werken aan herstel, aan een nieuw evenwicht

“Het doel van de herstelgerichte benadering is relaties te versterken ervoor te zorgen dat conflicten en spanningen worden gezien als kansen om te leren. Dit is het fundament voor de ontwikkeling van veilige groepen.”

herstelgerichte aanpak

- **Proactief** de samenleving op school ontwikkelen door **relaties te versterken**

- **Reactief** : conflicten en spanningen hanteren door de **schade te herstellen** en **relaties terug op te bouwen.**

Verbindende communicatie*

i.p.v.

Verwijderende communicatie

* *Marshall Rosenberg: geweldloze communicatie*

Pro actieve cirkels

- Preventief antwoord op probleemgedrag
- Verbondenheid
- Gestructureerde aanpak
 - **verantwoordelijkheid** geven en nemen
 - **bewust** (kunnen) worden van eigen en andermans **gevoelens** (empathie) → **begrip**
- faciliteren de organisatie van herstelcirkels.

voorbeelden ...

- Waar kijk je deze week op school naar uit?
- Wat was voor jou de grootste uitdaging om je huiswerk af te maken?
- Welke was de leukste activiteit vandaag en waarom?
- Hoe heb je deze week een medeleerling ondersteund?
- Bij welk vak heb je deze week een vooruitgang hebt geboekt?
- Ben je ooit beschuldigd van iets dat je niet hebt gedaan?
- Hoe voelt het als je iemand ziet pesten?

Hoe ga je nu om met conflict?

Van **rode**

- > naar **groene** school

van **bestraffende**

- > naar **herstelgerichte** aanpak

De rechter....

**Welke regel is er
overtreden?**

wie heeft dat gedaan?

Hoe gaan we hem straffen?

bestraffend werken

Schorsen (straffen)

- = uitsluiten
- = isoleren
- = binding verbreken
- = **verliezen**

- > losers, desperado's
- > losers beschadigen zichzelf en hun omgeving

‘straffen veroorzaken boosheid bij jongeren en ontnemt hen de kans om na te denken en verantwoordelijkheid te nemen

J. Braithwaite

Wat is er gebeurd?

Wie heeft schade geleden?

Hoe kan het hersteld worden?

Dorpsoudste (Maori's)

De sociale-discipline-matrix (Ted Wachtel 2000)

→ 4 pedagogische stijlen

<i>Mate van beheersing</i> <i>Sturen, structuur</i>	↑ weinig steun, veel controle = disciplineren (autoritair, repressie)	veel steun, veel structuur = verbinden, herstellen (gezaghebbend, respectvol)
	Weinig van allebei: = verwaarlozing (onverschillig, passief)	Weinig controle, veel steun = gedogen, tolereren (niet eisend, bemoederend)
		→ <i>Mate van zorg, steun</i>

Getting Ready

At Clifton we believe that every situation is a chance to learn and develop

CHALLENGE

SUPPORT

S
t
u
r
e
n

DISCIPLINEREN
MACHT

tegen

MOTIVEREN
GEZAG

met

niet

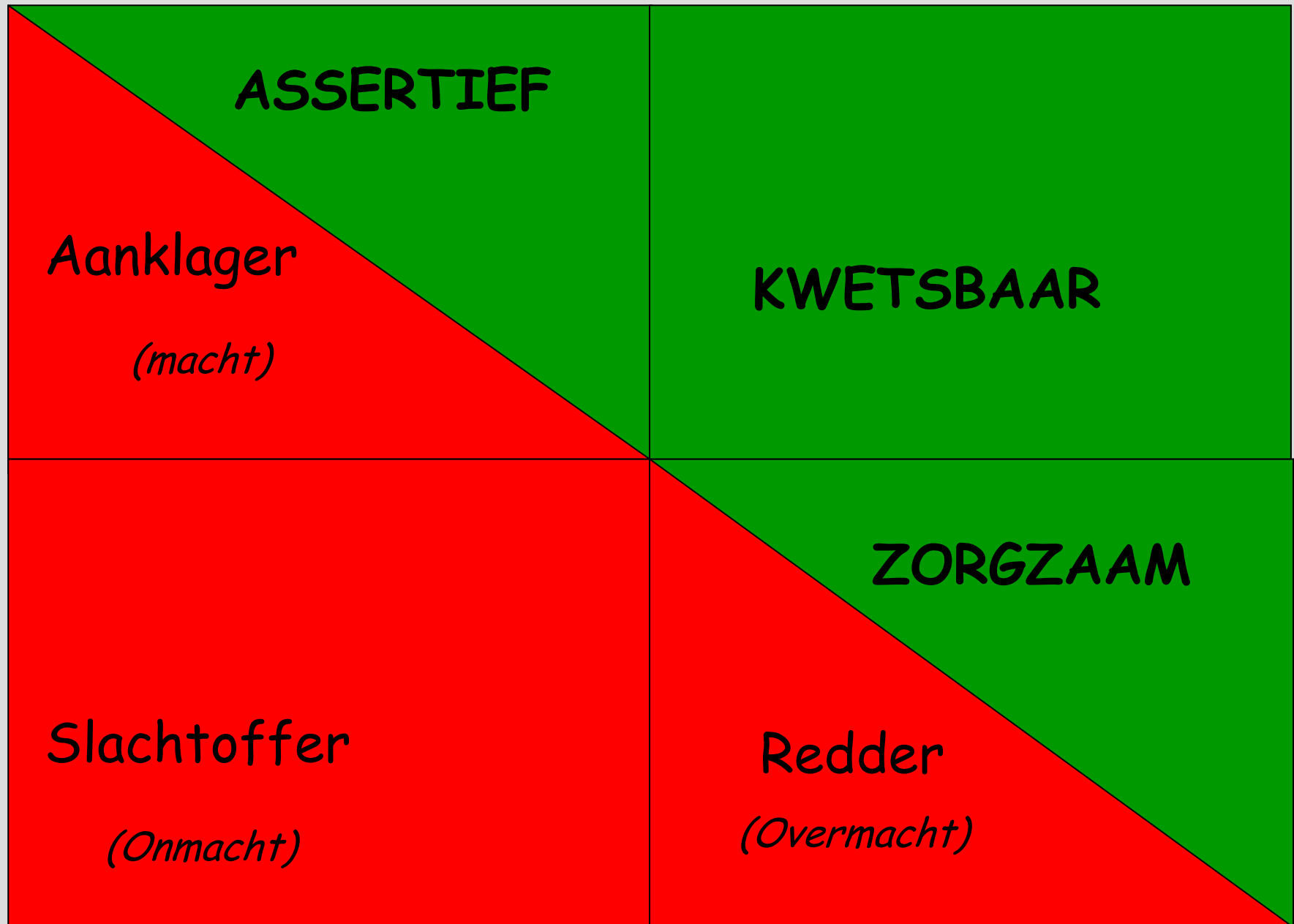
voor

NEGEREN
VERWAARLOZEN

TOLEREREN
OVERNEMEN

ondersteunen

Pedagogische dansvloer (Jan Ruigrok)

Strafgerichte aanpak

herstelgerichte aanpak

Focus op	<ol style="list-style-type: none">1. Overtreden van de regels en straf2. overtreder	<ol style="list-style-type: none">1. bouwen en herstellen van relaties2. wij = al de betrokkenen die geraakt zijn = betrokken in het vinden van een oplossing
Vragen	<ol style="list-style-type: none">1. Wie heeft wat gedaan?2. Welke regels zijn overtreden?3. Wat is de straf?	<ol style="list-style-type: none">1. Wat is er gebeurd?2. Denken-voelen (toen-nu)3. Wie is benadeeld en hoe?4. Hoe kan de schade hersteld worden?

Continuüm van herstelinterventies*

<p>Effect van het gedrag op de gevoelens van anderen benoemen:</p> <p>Herstel-gerichte taal</p>	<p>Vragen stellen die de bewustwording van het gedrag en het effect op anderen Stimuleren:</p> <p>Herstel-gericht gesprek</p> <p>Denkplek</p> <p>Peer mediation</p>	<p>(on)voor-bereide bijeenkomst met 'overtreder' en 'slachtoffer'. Dit is een vorm van Bemiddeling</p> <p>een mini-herstelcirkel</p>	<p>Vorbereide bijeenkomst met een grote groep betrokkenen</p> <p>grote groep herstelcirkel</p> <p>Klasherstel-cirkel</p> <p>No Blame</p>	<p>Herstel-conferentie (HERGO)</p> <p>als laatste mogelijkheid tot herstel.</p>
---	---	--	--	---

* Ted Wachtel: Continuüm van herstellende praktijken

Herstelkaartje basisschool en peer mediation

Wij willen het samen oplossen

vragen als je iets weer wilt goedmaken met elkaar

Wat gebeurde er precies?

Hoe voelde jij je toen?

Hoe denk je er nu over?

Waar heb je het nog moeilijk mee?

Hebben anderen er ook last van gehad? Hoe?

Hoe kan het weer goed gemaakt worden?

Wij hebben het samen opgelost

Zo ziet onze afspraak eruit:

Handtekeningen

Op stap naar een herstelgerichte werking...

“Verandering is een PROCES en geen gebeurtenis.

Wanneer je het evenwicht verstoort is er een

brutale overgang waardoor het systeem wankelt”

(Fullan 2005).

Herstelgerichte boodschap overbrengen

1. **Verantwoordelijkheid** nemen
2. **Nadenken** over het waarom we dingen fout doen
3. Begrijpen hoe anderen **geraakt** (geschaad) worden
4. **Een fout goed maken!**

*The weak can never forgive.
Forgiveness is the attitude of the strong”*

(Gandhi)

Teachers have a **RIGHT**
to teach. Your classmates
have a **RIGHT** to learn.

Therefore, you all have a
RESPONSIBILITY
to follow the **RULES.**